

Budúcnosť osobných dôchodkov v Európe

Dôchodky sú téma, ktorá sa v poslednom čase skloňuje veľmi často. Slovo, ktoré mnohé napovedá. Pre niektorých zaslúžený oddych v starobe, pre iných strach, či budú dobre zabezpečení počas jesene života. Z pohľadu terminológie finančného trhu je to zjednodušene povedané naakumulovanie dostatočných zdrojov počas aktívnej časti života na zabezpečenie počas dôchodkového veku. Predlžujúca sa stredná dĺžka života, znižujúca sa pôrodnosť a z toho vyplývajúce starnutie populácie signalizuje, že na pomyselnom semafore rizík svieti oranžová a téme je potrebné venovať veľkú pozornosť. V tomto kontexte, ako aj v súvislosti s úspešnou konferenciou o osobných dôchodkoch, ktorá sa nedávno konala v Bratislave, je toto číslo časopisu BIATEC venované predovšetkým dôchodkovým témam.

Zabezpečenie v starobe by malo byť aj akýmsi poďakovaním za našu prácu a uznaním za vynaložené úsilie, odvalu, vytrvalosť a talent počas celého aktívneho života. Na to, aby sme dosiahli úroveň starobného zabezpečenia hodnú celoživotného diela, je nevyhnutná reforma neudržateľného Bismarckovho modelu garantovanej výšky dôchodku a definovaných dávok. Treba si uvedomiť, že nastavením udržateľného dôchodkového systému formujeme našu spoločnosť i našu budúcnosť.

Každý by rád dosluhujúci systém uchoval, no zabezpečiť jeho udržateľnosť, primeranú zásluhovosť a vysokú výšku dávok dnes už v klasickom modeli nie je možné. V rámci Európy sa snažíme nájsť riešenie, ktoré by na jednej strane zabezpečilo primerané dôchodky pre dôchodcov a na druhej strane bolo udržateľné z pohľadu verejných financií.

S týmto cieľom a v spolupráci s kolegami z ostatných dvadsiatich siedmich členských štátov sme naše kapacity skonzentrovali práve na túto oblasť. V Bratislave sme organizovali medzinárodnú konferenciu venovanú vytvoreniu jednotného trhu pre osobné dôchodky v Európskej únii. Za jedným stolom sa zišli vrcholní predstavitelia EIOPA – Európskeho orgánu dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové sporenie, európskych sektorových asociácií finančného trhu, ale aj ich kritikov, zástupcov akademickej obce a organizácií zameraných na ochranu spotrebiteľa.

Podujatie bolo zorganizované v kontexte prác Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov, ktoré sa začali na žiadosť Európskej komisie ako jedna z kľúčových úloh európskych partnerov. Nadviazali na predbežnú správu EIOPA o obozretnej regulácii a opatreniach na ochranu spotrebiteľa potrebných na vytvorenie jednotného trhu pre osobné dôchodky, zverejnenú vo februári 2014.

Cieľom konferencie bolo diskutovať o zmenách regulácie, ktoré sú potrebné na cezhraničné poskytovanie osobných dôchodkov. Účastníci zamerali patričnú pozornosť na väčšiu primeranosť, udržateľnosť a bezpečnosť dôchodkov v Európe. Zároveň sa vyjadrili k problémom, ako je napríklad potreba informovanosti majiteľov osobných dôchodkových produktov, ktoré sú predmetom individuálneho rozhodnutia každého z nás. Naším spoločným úsilím by malo byť aj zvyšovanie povedomia širokej verejnosti. Navyše investície do dôchodkových schém majú potenciál mobilizovať udržateľnejšie dlhodobé investície do hospodárstva Európskej únie.

Vydarené podujatie s množstvom zásadných vyjadrení a s prednesenými konštruktívnymi názormi s následnou vysoko pozitívnou spätnou väzbou je dobrým štartom pre ďalšiu odbornú diskusiu k tejto téme a prínosom k celoeurópskemu riešeniu tejto problematiky.

Vladimír Dvořáček

člen Bankovej rady NBS a výkonný riaditeľ
útvary dohľadu nad finančným trhom